

ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОСТУПАЊА КРИВИЧНИХ СУДОВА

Различито поступање кривичних судова у одређеним фазама неправноснажно окончаног кривичног поступка не представља акт дискриминације.

Из образложења:

"Првостепени суд је закључио да су у кривичним поступцима вођеним пред Општинским и Окружним судом у Зрењанину, Окружним судом у Новом Саду и Окружним судом у Панчеву судови различито поступали у погледу захтева за издвајање из судских списа транскрипата разговора, извештаја БИА са аудио, видео записима и снимцима разговора, да у тужиочевом случају списи прибављени противно одредби члана 232. ЗКП нису издвојени из списка, што је довело до дискриминације прописане Протоколом 12. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. истог Протокола, због чега је тужбени захтев делимично усвојен и тужиоцу досуђено 600.000,00 динара.

Апелациони суд није прихватио становиште првостепеног суда, јер се различито поступање судова на које се тужилац позива заправо своди на тумачење одредбе тада важећих чл. 232. и 233. ЗКП, о томе да ли се извршење наредбе снимања може поверити Безбедносно информативној агенцији или не може, што је од значаја у коначном због примене члана 18. тада важећег ЗКП којим је било прописано да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су по себи и према начину прибављања у супротности са законом, Уставом или међународним правом. Апелациони суд у Новом Саду је закључио да се ради о различитом тумачењу права, а не на неоправданом прављењу разлике које би представљало дискриминацију (.....) посебно код чињенице да кривични поступак није окончан и за сада је непознато на којим доказима ће судска одлука кривичног суда бити заснована. Зато је првостепену пресуду преиначио одбијањем тужбеног захтева.

Правилно је другостепени суд закључио да у конкретном случају нема повреде забране дискриминације.

(...)

У конкретном случају, тужбом се тврди да је дискриминација учињена зато што је у кривичном поступку који се против тужиоца још увек води, одбијен захтев за издвајање одређених доказа из списка, док је у другим, сличним кривичним поступцима, такав захтев усвојен.

Различито поступање кривичних судова у одређеној фази поступка и то у погледу тумачења одредаба о незаконитим доказима, у поступку који није правноснажно окончан, по становишту Врховног касационог суда не представља акт дискриминације, како је дефинисан одредбама Закона о забрани дискриминације, Устава Републике Србије и Европске конвенције.

Нема околности које указују да је према тужиоцу, доношењем негативне одлуке о захтеву за издвајање одређених доказа из списка, неоправдано направљена разлика због његовог личног својства (расе, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима).

Околност да су у спису евентуално постојала решења других окружних судова који су другачије тумачили одредбе о незаконитим доказима у кривичном поступку, како ревидент тврди, не везује кривични суд да у тужиочевом случају поступи на исти начин и није доказ да је Окружни суд у Панчеву различито поступио у односу на Окружни суд у Новом Саду и Окружни суд у Зрењанину из разлога који се заснивају на личним својствима тужиоца, а не из разлога слободног и независног тумачења и примене права (члан 1. Закона о судијама „Службени гласник РС“ 63/01 са изменама). Суд је независан у поступању, а контрола судских одлука врши се у поступку по жалби. Различно поступање судова у истој чињенично-правној ситуацији представља повреду права странке на правично суђење гарантовано чланом 32. Устава Републике Србије и чланом 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, о чему није надлежан да одлучује Врховни касациони суд, већ Уставни суд Републике Србије. Из списка се ни на који начин не може закључити да су судови тужиочев захтев за издвајање из списка одбили због његовог личног својства, односно да је процесна одлука о његовом захтеву последица акта дискриминације. Зато је правилно другостепени суд одлучио одбијањем тужбеног захтева.

Неосновани су наводи ревизије да је тужилац дискриминисан изреком судске одлуке, а не погрешним тумачењем права, јер ни сам не наводи која лична својства су основ другачијег одлучивања и зашто сматра да је у односу на њега неоправдано учињена разлика по основу личног својства, а не на основу тумачења права у конкретном случају. Поред наведеног, тврдња о дискриминацији (такође, евентуално неправилном и незаконитом раду органа и повреди права на правично суђење) је и преурањена јер су оспорена процесна решења у одређеној фази судског поступка, а коначна одлука о оптужби против тужиоца није правноснажна (при чему је првостепена пресуда ослобађајућа)".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев1 8/15 од 27.12.2016. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)